

УСТАВ
НА
НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „Н.Й.ВАПЦАРОВ - 1961”
гр.МАДЖАРОВО,
общ.МАДЖАРОВО, обл. ХАСКОВО

ГЛАВА ПЪРВА
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. (1) Народното читалище е традиционно самоуправляващо се културно- просветно сдружение в населеното място, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В дейността на читалището могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

(2) Читалището е юридическо лице с нестопанска цел.

Чл.2.(1) **Целите на народното читалище са да задоволяват потребностите на гражданите, свързани със:**

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в населеното място, където осъществяват дейността си;
2. запазване на обичаите и традициите на българския народ;
3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. осигуряване на достъп до информация.

(2) За постигане на целите по ал. 1 **читалището извършва основни дейности като:**

1. уреждане и поддържане на библиотеки, читални, фото-, фоно-, филмо- и видеотеки, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи;
2. развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. организиране на школи, кръжоци, курсове, клубове, кино- и видеопоказ, празненства, концерти, чествания и младежки дейности;
4. събиране и разпространяване на знания за родния край;
5. създаване и съхраняване на музейни колекции съгласно Закона за културното наследство;

6. предоставяне на компютърни и интернет услуги;

7. кандидатстване по донорски програми

(3) Народното читалище може да развива и допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на определените в устава цели.

Народното читалище не разпределя печалба.

(4) Народното читалище няма право да предоставя собствено или ползвано от него имущество възмездно или безвъзмездно:

1. за хазартни игри и нощни заведения;
2. за дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности;

3. за постоянно ползване от политически партии и организации;
4. на председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия и на членовете на техните семейства.

Чл.3.(1) Народното читалище "Н.Й.Вапцаров-1961" може да се сдружава с други читалища за постигане на своите цели, за провеждане на съвместни дейности и инициативи при условията и по реда на Закона за народните читалища.

(2) Читалищните сдружения нямат право да управляват и да се разпореждат с имуществото на народните читалища, които са техни членове.

Чл.4.(1) Министърът на културата упражнява надзор върху дейността на читалищата.

(2) Министърът на културата може да иска отмяна на решенията на Общото събрание на читалището, които противоречат на устава или закона, от окръжния съд, в чийто район се намира седалището на читалището.

ГЛАВА ВТОРА

УЧРЕДЯВАНЕ НА ЧИТАЛИЩА, ЧИТАЛИЩНИ СДРУЖЕНИЯ

Чл. 5. (1) Читалището като сдружение с нестопанска цел за извършване на обществено-полезна дейност се учредява от 150 дееспособни физически лица, които вземат решение на учредително събрание.

(2) Учредителното събрание приема устава на читалището и избира неговите органи. Уставът урежда:

1. наименованието;
2. седалището;
3. целите;
4. източниците на финансиране;
5. органите на управление и контрол, техните правомощия, начина на избирането им, реда за свикването им и за вземане на решения;
6. начина за приемане на членове и прекратяване на членството, както и реда за определяне на членския внос.

Чл. 6. (1) Читалището придобива качеството на юридическо лице с вписването му в регистъра за организациите с нестопанска цел на окръжния съд, в чийто район е седалището на читалището.

(2) Действията на учредителите, извършени от името на народното читалище до деня на вписването, поражда права и задължения само за лицата, които са ги извършили. Лицата, сключили сделките, отговарят солидарно за поетите задължения.

(3) Вписването на читалищата в регистъра на окръжния съд се извършва без такси по писмена молба от настоятелството, към която се прилагат:

1. протоколът от учредителното събрание;
2. уставът на читалището, подписан от учредителите;
3. нотариално заверен образец от подписа на лицето, представляващо читалището, и валидният печат на читалището;

(4) В регистъра се вписват:

1. Наименованието и седалището на читалището и източникът на първоначалното му финансиране;
2. Уставът;
3. Имената на членовете на настоятелството и на проверителната комисия на читалището;
4. Името и длъжността на лицето, което представлява читалището;

(5) Наименованието на народното читалище трябва да не въвежда в заблуждение и да не накърнява добрите нрави. То се изписва на български език. Към наименованието на читалището се добавя годината на неговото първоначално създаване.

(6) Седалището на читалището е населеното място, където се намира неговото управление. Адресът на читалището е адресът на неговото управление.

(7) Всяка промяна в обстоятелствата по ал. 4 трябва да бъде заявена в 14-дневен срок от възникването ѝ.

(8) В 7-дневен срок от получаването на съдебното решение Настоятелството на читалището, съответно управителният орган на читалищното сдружение следва да подаде заявление за вписване на настъпилите промени в публичния регистър на народните читалища и читалищните сдружения, воден към министъра на културата. Към заявлението се прилагат данните по ал.4 – наименованието на читалището, седалището на читалището и източникът на първоначалното му финансиране, името и длъжността на лицето, което представлява читалището, ЕИК по БУЛСТАТ, уставът на читалището или читалищното сдружение, а за сдруженията - и списък с членуващите в тях читалища.

Чл. 7 (1) Министърът на културата или оправомощено от него длъжностно лице издава удостоверение за вписване в регистъра и уведомява служебно за това кмета на общината, където се намира седалището на читалището или читалищното сдружение.

(2) На читалищата, които не са вписани в регистъра, не се предоставят субсидии от държавния и общинския бюджет, както и държавно и общинско имущество за ползване.

ГЛАВА ТРЕТА УПРАВЛЕНИЕ

Чл.8. Член на НЧ "Н.Й. Вапцаров-1961", гр.Маджарово може да бъде всеки гражданин, депозирал писмена молба до Настоятелството, който приема и спазва Устава на читалището, заплаща членския си внос, определен от Общото събрание и участва в дейността на читалището.

Чл.8.а (1) **Членовете на читалището са индивидуални, колективни и почетни.**

(2) Индивидуалните членове са български граждани. Те биват действителни и спомагателни:

1. действителните членове са лица, навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат членски внос и имат право да избират и да бъдат избирани;

2. спомагателните членове са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани; те имат право на съвещателен глас.

(3) Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалището, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас в общото събрание. Колективни членове могат да бъдат:

1. професионални организации;

2. стопански организации;

3. търговски дружества;

4. кооперации и сдружения;

5. културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи.

(4) Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги за читалището.

Чл. 8б. (1) Членството в читалището се прекратява:

1. По собствено желание;
 2. При смърт на лицето;
 3. При изключване поради извършване на прояви, уронващи престижа на читалището;
 4. При отпадане поради невнасяне на членския внос, гласуван от Общото събрание;
 5. С прекратяването на юридическото лице с нестопанска цел;
- (2) Отпадането поради невнасяне на членски внос и системно неучастие в дейността на читалището се констатира по документи по реда, предвиден в устава на читалището;
- (3) Изключването може да се обжалва пред Общото събрание;

Чл. 8в. Всеки член на читалището може да го напусне по собствено желание, като за целта подава писмена молба до Настоятелството.

Чл. 8г. Решението за изключване се взема от Общото събрание с квалифицирано мнозинство 2/3 от членовете му.

Чл. 9 (1) Членуването в читалището е доброволно.

(2) Всеки член има право да участва в Общото събрание с право на глас; да избира и да бъде избран в ръководните органи на читалището, с изключение на спомагателните членове; да оказва контрол над изборните ръководни органи на читалището и да бъде информиран за дейността на читалището; да иска свикване на общото събрание.

(3) Всеки член е длъжен да приема и спазва устава на читалището; да плаща редовно и членския си внос; да участва според възможностите си в дейността му; да опазва и съхранява читалищното имущество; да пази и защитава авторитета и доброто име на читалището.

Чл.10. Органи на читалището са общото събрание, настоятелството и проверителната комисия.

Чл. 11. (1) Върховен орган на читалището е общото събрание.

(2) Общото събрание на читалището се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас.

Чл. 12. (1) **Общото събрание:**

1. изменя и допълва устава;
2. избира и освобождава членовете на настоятелството, проверителната комисия и председателя;
3. приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на читалището;
4. изключва членове на читалището;
5. определя основните насоки на дейността на читалището;
6. взема решение за членуване или за прекратяване на членството в читалищно сдружение;
7. приема бюджета на читалището;
8. приема годишния отчет до 30 март на следващата година;
9. определя размера на членския внос;
10. отменя решения на органите на читалището;
11. взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината;
12. взема решение за прекратяване на дейността на читалището;
13. взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.

(2) Решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Чл. 13. (1) Редовно общо събрание на читалището се свиква от настоятелството най-малко веднъж годишно. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас. При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

(2) Поканата за събрание трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места в общината, където е дейността на читалището, трябва да бъде залепена поканата за събранието.

(3) Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

(4) Решенията по чл. 11, ал. 1, т. 1, 4, 10, 11 и 12 се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

(5) Две трети от членовете на общото събрание на народното читалище могат да предявят иск пред окръжния съд по седалището на читалището за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на закона или устава.

(6) Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл. 14. (1) **Изпълнителен орган на читалището е настоятелството**, което се състои най-малко от трима членове, избрани за срок до 3 години. Същите да нямат роднински връзки по права и сребрена линия до четвърта степен.

(2) **Настоятелството:**

1. свиква общото събрание;

2. осигурява изпълнението на решенията на общото събрание;

3. подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждаващата му;

4. подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на читалището;

5. назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика.

(3) Заседанията на настоятелството се свикват и ръководят от Председателя най-малко веднъж на тримесечие. Председателят е длъжен да свика заседание на настоятелството при писмено искане на една трета от членовете му. Ако председателят не свика заседание на настоятелството в седмичен срок, то може да се свика от всеки един от заинтересуваните членове на настоятелството. При отсъствие на председателя заседанието се ръководи от зам.- председателя или упълномощено от него друго лице.

(4) Настоятелството взема решение с мнозинство повече от половината на членовете си, като решенията се вземат с явно гласуване.

(5) Води се протоколна книга от заседанията на настоятелството. Протоколите от заседанията се подписват лично от всички присъстващи.

Чл. 15. **Председателят на читалището** е член на настоятелството и се избира от общото събрание за срок до 3 години

Председателят:

1. организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на общото събрание;
2. представлява читалището;
3. свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание;
4. отчита дейността си пред настоятелството;
5. сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа решение на настоятелството.

Чл. 16.(1) Секретарят на читалището:

1. организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета;
2. организира текущата основна и допълнителна дейност;
3. отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал;
4. представлява читалището заедно и поотделно с председателя.
5. носи материална отговорност за читалищното имущество.

(2) Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по права и по сребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на председателя на читалището.

Чл. 17. (1) Проверителната комисия се състои най-малко от трима членове, избрани за срок до 3 години.

(2) Членове на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудовоправни отношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството, на председателя или на секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

(3) Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание.

(4) При констатирани нарушения проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление - и органите на прокуратурата.

Чл. 18. Не могат да бъдат избрани за членове на настоятелството и на проверителната комисия, и за секретари, лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл.19. Членовете на настоятелството, включително председателят и секретарят, подават декларации за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на съответното читалище.

Чл. 20. Председателят, членовете на Настоятелството и членовете на Проверителната комисия имат право да получават възнаграждение за своята дейност като такива.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 21. Имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други вещни права, вземания, ценни книжа, други права и задължения.

Чл.22. Читалището набира средства от следните източници:

1. членски внос;
2. културно-просветна и информационна дейност;
3. субсидия от държавния и общинския бюджет;
4. наеми от движимо и недвижимо имущество;
5. дарения и завещания;

6. такси за участие в курсове и школи;

7. други приходи;

Чл.23. С решение на общинския съвет читалището може да се финансира допълнително над определената от МК субсидия със средства от собствените приходи на общината.

Чл.24. Гласуваната от общинския съвет субсидия за народното читалище, определена на основата на нормативи и по реда на чл. 20, не може да се отклонява от общината за други цели.

Чл. 25. (1) Предвидените по държавния и общинския бюджет средства за читалищна дейност се разпределят между читалищата от комисия с участието на представител на съответната община, на всяко читалище от общината и се предоставят на читалищата за самостоятелно управление.

(2) При недостиг на средства за ремонта и поддръжката на читалищна сграда средствата се осигуряват от общинския съвет.

Чл. 26. (1) Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотека върху тях.

(2) Движими вещи могат да бъдат отчуждавани, залагани, бракувани или заменени с по-доброкачествени само по решение на настоятелството.

Чл. 27. Недвижимото и движимото имущество, собственост на читалището, както и приходите от него не подлежат на принудително изпълнение освен за вземания, произтичащи от трудови правоотношения.

Чл. 28. (1) Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от общото събрание.

(2) Отчетът за изразходваните от бюджета средства се представя в общината.

Чл. 29. (1) Председателят на народното читалище ежегодно в срок до 10 ноември представя на кмета предложения за своята дейност през следващата година.

(2) Кметът на общината внася направените предложения в общинския съвет, който приема годишна програма за развитие на читалищната дейност в общината.

(3) Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата по ал. 2 и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

(4) Докладът за осъществените читалищни дейности се обсъжда от общинския съвет на първото открито заседание след 31 март с участието на представителите на народното читалище - вносител на доклада.

ГЛАВА ПЕТА ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл. 30. (1) Читалището може да бъде прекратено по решение на общото събрание, вписано в регистъра на окръжния съд. То може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на окръжния съд, ако:

1. дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави;
2. имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището;
3. е налице трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период две години; в тези случаи министърът на културата изпраща сигнал до прокурора за констатирана липса на дейност на читалището;
4. не е учредено по законния ред;
5. е обявено в несъстоятелност.

(2) Прекратяването на читалището по решение на окръжния съд може да бъде постановено по искане на прокурора, направено самостоятелно или след подаден сигнал от министъра на културата.

(3) Прекратяването на читалището по искане на прокурора се вписва служебно.

Чл. 31. Читалищното сдружение, в което е членувало прекратеното читалище, не може да претендира за разпределяне на имуществото на това читалище.

Чл. 32. При прекратяване, имуществото на читалището се предава на общината.

Чл.33. След предаване на имуществото, ликвидаторът е длъжен да поиска заличаване вписването на читалището по регистрацията.

ГЛАВА ШЕСТА

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 34. Председател и/или секретар на читалище, който предостави имущество в нарушение на чл. 2, ал. 4, се наказва с глоба в размер от 500 до 1000 лв. и с лишаване от право да заема изборна длъжност в читалището за срок 5 години.

Чл. 35. Председател на читалище или представляващ читалищно сдружение, който не заяви вписване в регистъра на читалищата или читалищните сдружения в срока по чл. 6, ал. 8, се наказва с глоба от 150 до 300 лв.

Чл. 36. Председател на читалище, който не представи доклад за изпълнението на читалищните дейности и за изразходваните от бюджета средства в срока по чл. 29, ал. 3, се наказва с глоба от 150 до 300 лв.

Чл. 37. (1) Нарушенията се установяват с актове на:

1. оправомощени от министъра на културата длъжностни лица - за нарушения по чл. 35;
2. кмета на съответната община или оправомощени от него длъжностни лица - за нарушенията по чл. 34 и 36.

(2) Наказателните постановления се издават от министъра на културата или от оправомощен от него заместник-министър, съответно от кмета на общината.

(3) Съставянето на актовете, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(4) Събраните глоби за нарушения по чл. 35 се внасят в Национален фонд "Култура".

ДОПЪЛНИТЕЛНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Народно читалище "Н. Й. Вапцаров-1961г.", гр.Маджарово има кръгъл печат, с надпис: **НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „Н.Й.ВАПЦАРОВ - 1961г.”** в окръжност и по средата - гр.Маджарово, обл.Хасково

2. Седалището на Народно читалище "Н. Й. Вапцаров - 1961", гр.Маджарово се намира на ул.Петър Ангелов №7

3. Празник на читалището е 24 май – Денят на светите братя Кирил и Методий, Ден на славянската писменост, българската просвета и култура.

4. Този устав е изработен на основание на Закона за народните читалища- изм.ДВ, бр.42 от 5 юни 2009 год.

5. Настоящият устав е приет на Общо събрание на читалището, състояло се на 24.03.2010 г.